

A világtörténelem legnagyobb tengeri harca: a skageraki vagy jótlandi csata...

Contributed by lakosm
2004. October 18. Monday 20:19

There are no translations availableA német haditengerészet a világhírbőboró megelázá: Áóvtizedben teljes erával kőszá angollal való márkázásre, amit a német kőpolitiká elkerőlhettelennek tartott. A német-angol viszony rosszabbodásának egyik oka Áóppen a német flotta rohamos fejlesztésében győtkerezett. A német azon volt, hogy angol flottát beláthatás idán belá! utásÁóre. De 1914-ben ettál máóg táivol Áíllt. Hajóegységgekben máógis máír annv gyarapodott, hogy a világhírbőboró kitárrásakor a német flotta az angolok Áógynevezett Super-Dreadnought típusu, azaz 20.000 tonnán felá!li, 12 darab legnagyobb Áórmáóretál ÁígyÁóval felfegyverzett 22 csatahajóÁíval 16 ilyen hajó tudott szembeÁíll-tani. Ez a típus az orosz-japán tengeri háiboró tapasztalatai alapján fejládótt ki. A német Áó az angol csatahajó kőzálótt csak az volt a kőláló nbsÁó, hogy az angol 30 Áó feles, 35 Áó 38 cm-es Áígyukat, má-g a német 28 30 Áó fÁó cm-es Áígyukat alkalmazott Áó hogy az angol csatahajó valamivel gyorsabb volt, má-g a német hajónak a páncélja volt erásebb.

Ma tudjuk, hogy a német flotta hajó szerkezet tekintetében felámulták az angol hajókat, sokkal nehezebben sályedtek el, mint az utábbiak, nehó ÁígyÁóknak hatásja Áó pontossága nagyobb volt az angolok nagyobb Áórmáóret. nehó ÁígyÁóinál Áó hogy a német flotta jobban manáverázott, harci szelleme pedig legalább is egy színvonalon Áíllt angolÁóval. 1914-ben ez máó nem ment Áít a kőztudatba. Akkor az angol flotta máó mindenki elátt nemcsak számerejÁónál, hanem minásÁógnál fogva is a legvázhettelenség hárásben Áíllt. Az angolok számbeli fállónye a német császár, hogy a német flottának a dántá csata elkerőlásÁó parancsolja meg, noha kíválás német teng Áó-gy elsásorban a világhírbőboró német flotta megszerveásje, Tirpitz tengernagy a flotta támadás alkalmazásit javasolta. EgyÁóbkÁó az arány a kő flotta kőzálótt a németekre 1914-ben volt a legkedvezáb. KásÁó romlott, mert az angol haditengerészet egyrÁósz az idegen Áíllamok rásÁóre angol hajógyájakban Áópálá fÁóben levá hajókat lefoglalta flottába besorozta, máírsÁósz Anglia az angol hajógyájak nagyobb teljesátá kó pessÁógnál fogva hamarabb fejezhe a maga kószálá hajónak ÁópátásÁó Áó gyárthatott Áó hajókat. 1916-ban, mikor máógis dántá tengeri csatára sor, a nagy angol csatahajó - 20.000 tonnán feláliek - száma 28-ra emelkedett, má-g a német Áó vájtozatlan maradt. Az angol flotta fÁó admirális, Jellicoe is Áóvakodott a kockázattá. Nem kereste a csatát. Arra várt, hogy a német flotta az angol vizeken megjelenjék, hogy aztán tólerejÁóvel Áísszeroppanthassa. EgyÁóbkÁó az volt a felfogás, hogy az angol flotta csak akkor bocsájtkozhatik a németekkel csatába, ha a gyázelem feltólenál biztos, mert az angol tengeri veresÁó a szárazföldi haderá pusztulását vonja maga után, minthogy utábbi az anyaországgal való ÁísszekÁóttetésÁó elves kő flotta nagy csatahajóinak Áóvatos magatartása folytán tehát nagy tengeri Áótkázetre sokáig nem kerá!t sor. Annál ÁóÁónebb tevókenység folyt a kalázzhírbőboró terén. Ebben a németek vezettek, ami egyÁóbkÁónt természetes vo kereskedelmi forgalom a háiboró kitárrásÁóvel egy csapásra megszánt. A kereskedelmi hajók semleges kikóttá kbe meneká!tek Áó vájrták a háiboró vÁógnál. Anglia azonban a tengeri forgalom nálkálá nem Áólhett meg. Gázálósei tá jájrták a tengereket Áó Áó-gy a tenger jás vadászterá!letet nyójtott a német cirkálás számára. E kalázzhírbőboró legfontosabb rászleteit ismerteték. TUDNUNK KELL, hogy a német flotta igen sok gyors cirkálással rendelkezett. Ezek bizonyos rásze: 2 nagyobb Áó 5 kisebb cirkálás, Spee tengernagy vezórléte alatt a háiboró kitárrás elátt a kő-nai viz Csingtauban Áíllomásozott, egy cirkálás a kelet-afrikai partokon, egy pedig az Áószak-amerikai partvidóken tartázkodott. Mindezek a hadihajók a hadiállapot bekávvetkezÁókor máír csak igen szerencsés kőrrálmányek kőzálótt tárhettel volna vissza a hazai kikóttá kbe. EzÁórt máír bÁóke idejÁó parancsot kaptak arra, hogy esetleges háiboró esetén az ellensógnék Áógy Áírtsanak, ahogyan tudnak. Spee cirkálás flottája, mihelyt a háiboró valószínűsÁógnál hírt kapott, azonnal elhagyta Csingtaut, nehogy oda a japán-angol flotta bezájra. Csingtauban csak rÁógi hajók Áó kőzták a monarchia egy Áíreg cirkálásja maradtak vissza, amely utábbi lassúságánál fogva Spee tengeri hadmáveleteit csak kósléltethette volna. A német cirkálás flotta a csendes-Áóceáni szigettengeren keresztál DÁó-Amerika csáócskÁónek v írányt, hogy ezt megkerá!lje Áó az Atlanti-Áóceánon Áírtson az angoloknak Áó egyben a német vizekre való hazatórá megkásórelje. Spee utkázben, a japán vizek elhagyás után, elbocsájította az Emden kis-cirkálást azzal a feladattal, hogy az Indiai Áóceánra menjen Áít Áó ott kalázzkodjék. Spee maga 6 hajóval szerencsésen elÁórt a chilei partokra Áó Coronelnál egy Áójtájit Áíllás kisebb angol hajórajt teljesen megsemmisátt. Ezzel megrendáttette az angol flotta legvázhettelenségÁóbe vetett hitÁó. Spee aztán megkerá!lte DÁó-Amerikát Áó Áíjtátt az Atlanti-Áóceán dÁóli rÁósz azonban utáÁórté az elkerőlhetlen vÁógzét. Az angolok az Áóceáni forgalmukat máír egyszerű jelenlÁóttóvel megbónátá német cirkálás flotta elfogására, illetve hazatórácsÁónek megakadályozására nagyarányú intézked tetek. Egyik fállónyes hajórajuk a Falkland-szigetknál rájbukkant Spee flottájára Áó a németek háásies vÁódekezÁó - a német hajók nem adták meg magukat - nehó tálzÁórsÁógnál elsályesztette. Csupán egyetlen kis cirkálás meneká!lt el a chilei vizekre, ahol náóháány háónap múlva az Áóldálózá angolok zsáíkmányra lett. Az Emden hosszó heteken Áít tartotta izgalomban az Indiai-Áóceánt, ahol kalandó Áóttjai során az ellensóges hajók sorát sályesztette el Áó híhetetlen merÁósz felláópásÁóval teljesen megakasztotta a kereskedelmi forgalmat. VÁógnál azonban az Áóceán dÁó rÁószÁóben egy sokkal erásebb tázÁórsÁógnál angol cirkálással kerá!t szembe Áó az egyenletlen harcban elpusztult. SzemólyzetÁónek egy rÁósze - amely a harc alatt az egyik szigeten maradt vissza - ott egy kis hajó zsáíkmányolt Áó csodájlatos kalandok kőzálótt az arab partokra meneká!lt, ahonnan gyalog tárrá k fállódre vonult. Az Indiai-Áóceán nyugati felóben máó kőzálótt cirkálás (Kőnigsberg) rÁóvid kalázzkodás után az angolok elál kÁónytelen volt Kelet-Német-Afrik fáólyájának deltájába huzásdni, ahová az angol flotta bezájrtá Áó aztán rendszeres ostrom alá vette. Hosszu vÁódekezÁó után a németek maguk sályesztették el a ronccsá lÁótt hajó. Szemólyzete Lettow-Vorbeckhez csatlak Áó vÁógigharcolta a gyarmati háiboró. A harmadik cirkálás a Mexikói-ÁóbbÁóben nagy eredmónnyel garájzdájlkodott, de aztán felderíthetetlen okokból bekávvetkezett robbanás elsályesztette. Kőláló nben is az emlátt német cirkálás a

nőmet tengerpart elött lerakott aknamezél előrt, készen arra, hogy az esetleg megjelenő angolokkal a csatát folytassa. Ugyanekkor Jellicoe könnytelen volt megállapítani, hogy a nőmet flotta nincs a keresett déli irányban, hanem az éj folyamán más irányban eltávozott. Mindenesetre egygyesen kitört a tervezett bekerítés elől. A csata eldöntetlenül végződött. A kálcsán veszteségek összehasonlítása (a tenger fenekére került 115.000 tonna angol és 61 tonna nőmet hajó) mindenesetre a nőmet harci fölényt bizonyítja. A nőmet flotta a cirkálók csatájában győztesen maradt. Mikor aztán a főrak is megjelentek a csatában, a nőmet hajóhad a nagy angol tólerán manávere kávetkezett kedvezőtlen hadászati helyzetbe került. De ebből nagy elszántsággal, fenyesen kivágták magukat. Az angol világot a csatában nagy csalódás tártta el. Nem lehetett tagadni, hogy a sokkal gyengébb nőmet flotta, szemben az angol "grand fleet"-tel, az angol világot bőségesen megverte, bámulatos módon megállta a helyét, nehézes veszteségeket okozott, áttárajta és megmenekült, holott minden angol abban a meggyőződésben állt, hogy a nőmet flotta utolsó árja áttá csata elfogadását merészkedik megkövetelni. Ennek a csatának természetesen nagy irodalma van. A nőmetek kérésételen jogosultsággal bőségesen a "skageraki" győzelemre. Az angolok a nőmet győzelmet nem ismerik el, mert elögre is Jellicoe maradt a csatában, má-g Scheer onnan eltávozott, de maguk is megállapítják, hogy a "Játland"-nál tártátek az angol haditengerészet tártánelmőnek kevésbé sikeres fejezetét jelentik. A nagy csata a hadászati helyzetet nem változtatta meg. Ášjabb nagy csata pedig a világháború végéig nem esett. Kálánben is 1917 elején a nőmet tengeri hadviselés slypontja a tenger színe alá helyeződött. A tengeralattjárókknak kellett volna a háború sorsát eldönteni. A világháború alkonyán, a fegyverszüneti tárgyalások hatása alatt, Scheer mág azzal a tervvel foglalkozott, hogy az egész nőmet flottával felkeresi - döntő csata megvívására - az angol hajóhadat. Október 28-án tázte ki a flotta kifutását. Ezt azonban a nőmet haditengerészet lázadásá megakadályozta. Ismeretes, hogy a nőmet flotta aztán a Scapa Flow angol hadikikötőben internáltott, ahol azonban flottaparancsnok, nehogy a hajók esetleg az ellenség hajóhadát szaporítsák, a flotta elsőlyesztésőrt rendelte el. Ez hiánytalanul megtörtént. A bősékes nőmet flotta 1919 június 21-én a hullámsírba szállt. A cikket a www.bibl.u-szeged.hu/bibl/mil/ww1/julier/7_2.html címen találtam.